

ARBETSFRÅGOR
FÖR LÄNGE SEN I SVERIGE
Järnåldern och Vikingatiden

JÄRNÅLDERN

s.5

1. **Varför började människor använda järn istället för brons?**
 - a) Det hade finare färg än brons
 - b) Det var ett starkare och billigare material än brons
 - c) Bronsen tog slut

s.6

2. **Vilken färg har jord som innehåller järn?**
 - a) Röd
 - b) Brun
 - c) Svart

s.6

3. **Malm innehåller mycket järn.**
Var kan man hitta malm?
 - a) I grottor
 - b) På botten av sjöar och kärr
 - c) Det finns i vargtänder

s.7

4. **Hur utvinns man järn ur malm?**
 - a) Man kokar malm i vatten
 - b) Man hugger ut den med en slägga
 - c) Man värmer malmen i en ugn tills järnet smälter

s.8

5. **Varför är det bättre att tillverka redskap av järn än av brons?**

- a) Järnet är vassare och mer hållbart
- b) Det är lättare att forma järn
- c) Redskap av järn ser snyggare ut

s. 9

6. **Ylle var ett vanligt material på järnåldern.**

Men vad är ylle egentligen?

- a) Päls från räv
- b) Hår från får
- c) Fiber från en växt

s.11

7. **Vem bodde i långhus?**

- a) Bara människor
- b) Bara djur
- c) Människor och djur tillsammans

s.12

8. **På järnåldern fanns det inga ugnar.**

Hur lagade man mat istället?

- a) Över öppen eld
- b) I en kokgrop
- c) Man åt maten kall

JÄRNÅLDERN

1. Varför kallas tidsperioden järnåldern?

.....

.....

2. Ge exempel på ett par verktyg och redskap som kunde tillverkas av järn.

1.

2.

3. Vilka två material gjorde man kläder av på järnåldern?

1.

2.

4. Hur var klimatet i Sverige under järnåldern?

.....

5. Av vilka material byggdes väggarna på långhusen under den senare delen av järnåldern?

.....

.....

JÄRNÅLDERN

1. Järn är ett bra och *billigt* material att göra verktyg och redskap av.

**Hur tror du att järnåldern förändrade livet
för de lite fattigare människorna?**

Förklara hur du tänker.

VIKINGATIDEN

s.13

1. **Var alla svenskar på vikingatiden vikingar?**

Ringa in ditt svar.

Ja, alla var vikingar

Nej, de flesta levde som jordbrukare

s.14

2. **Varför var släktingar så viktiga på vikingatiden?**

a) De betalade för din utbildning

b) De hjälpte dig när du blev gammal

c) De lagade mat åt dig

s.14

3. **På vikingatiden hade alla bönder trälar. Vad är en träl?**

a) En slags båt

b) Ett jordbruks-redskap

c) En slav som får arbeta utan lön

s. 15

4. **Var gick riket Sveriges gränser på Vikingatiden?**

a) Sverige hade samma gränser som idag

b) Norge och Finland ingick i Sverige

c) Sverige fanns inte ännu som ett enat rike

s.16

5. Vad var Birka?

- a) En viktig handelsplats
- b) Namnet på ett vikinga-skepp
- c) Ett slags öl som vikingar drack

s. 17

6. Vilka var vikingar?

- a) Alla människor på vikingatiden
- b) Bönder som ibland gav sig ut i skepp på havet
- c) Ett eget folkslag som bodde i båtar

s.21

7. Vad heter de tecken som en del människor ristade in på stenar?

- a) Alfabetet
- b) Teckenstöd
- c) Runskrift

s.23

8. Vad kallades vikingarnas religion?

- a) Ur-tro
- b) Asatro
- c) Oden

s.25

9. Munken Ansgar missionerade i Birka. Vad betyder det?

- a) Han bad om pengar
- b) Han handlade med smycken
- c) Han försökte göra människorna kristna

s.27

10. Blev Sverige kristet under vikingatiden?

Ringa in ditt svar.

Ja, när Munken Ansgar missionerade

Nej, de flesta i Sverige blev kristna först 200 år senare

VIKINGATIDEN

1. Ungefär hur länge varade vikingatiden?

.....

2. Hur var samhället uppdelat under vikingatiden?

.....

3. Titta på kartan på sidan 15.

Skriv namnen på två folkstammar som bodde där Sverige ligger idag.

1.

2.

4. Vad hette den gemensamma kungen för Svearna och Götarna?

.....

5. Under vikingatiden byggdes de första svenska städerna.

Skriv namnet på en av dem.

.....

6. Varför seglade vikingarna ut på haven?

.....

7. Varför kallades vikingarnas krigskepp för långskepp?

.....

8. Nämn ett par vapen som många vikingar hade.

1.

2.

9. Titta på kartan på sidan 20.

Skriv namnen på två olika platser som vikingarna seglade till.

1.

2.

10. Vad var vanligt att skriva med runor?

.....

.....

11. Vad kallades Guden Tors hammare?

.....

12. Vad tyckte Sveakungen om asatron?

.....

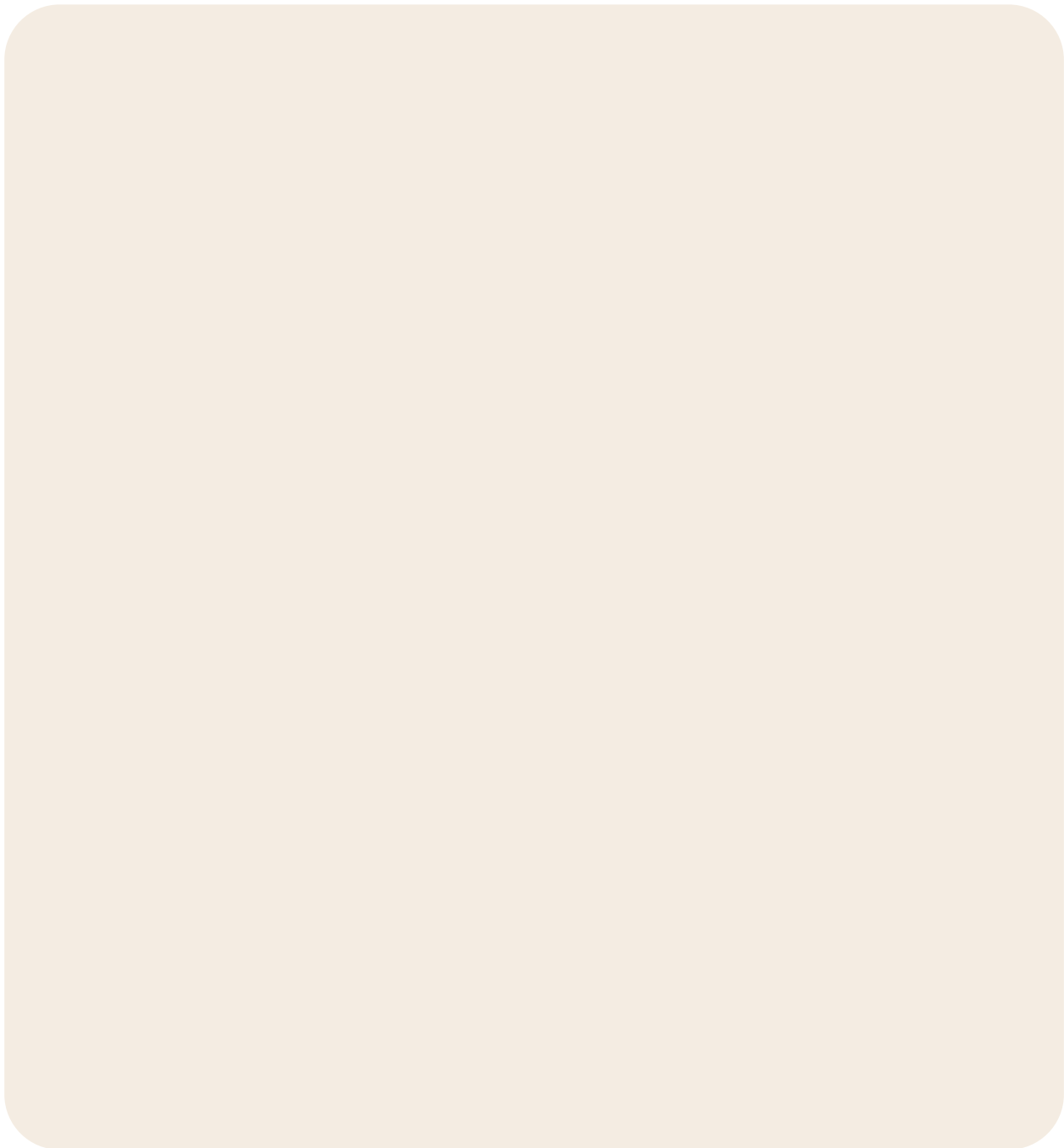
.....

.....

VIKINGATIDEN

1. **Varför var vikingarna fruktade, tror du?**

Skriv eller rita och berätta.

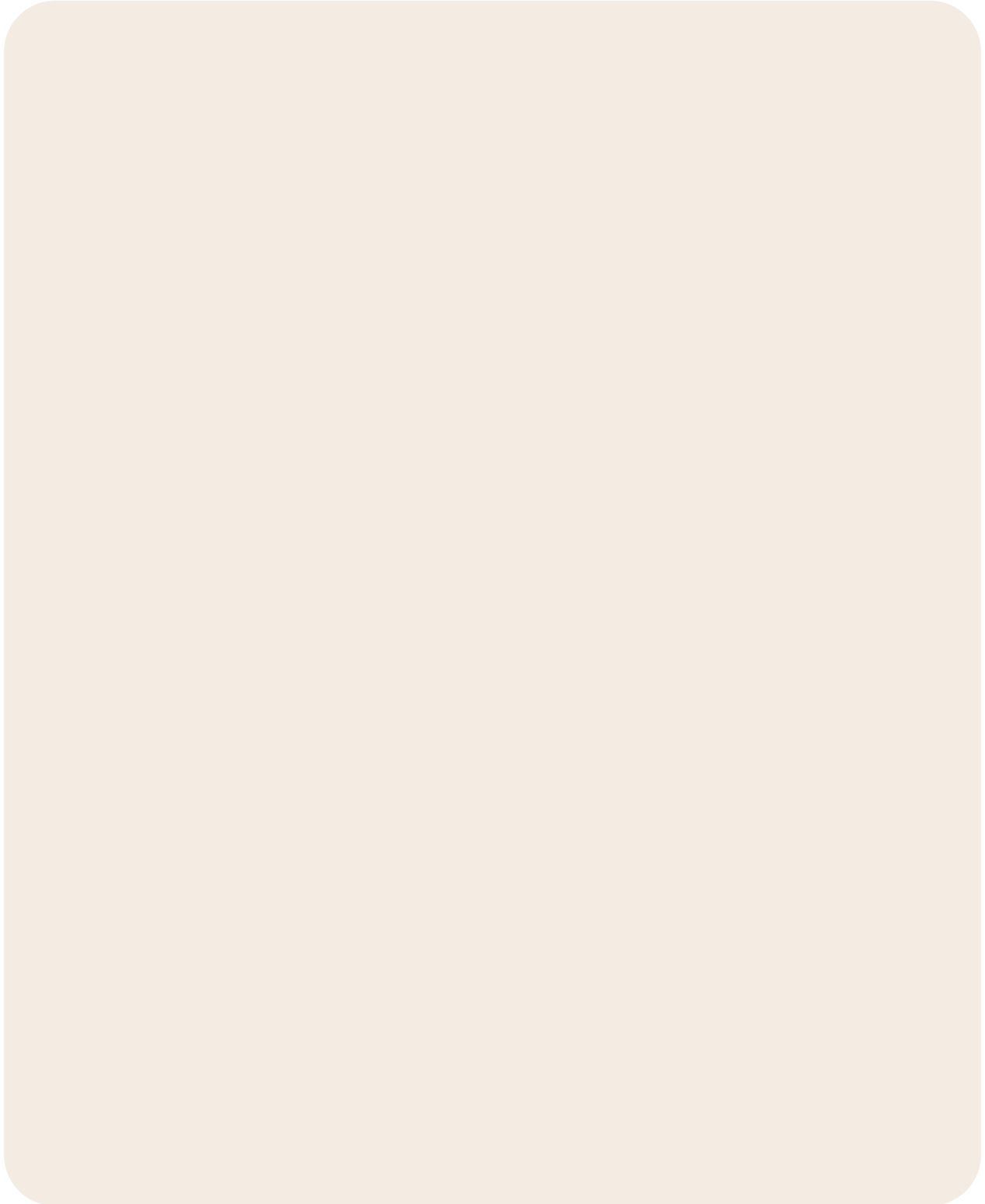

2. Prova att skriva något med runor!

På sidan 21 i textboken ser du vilka runor som finns.

A large, empty rounded rectangular box with a thin black border, intended for the student to write their runic text. The box is centered on the page and occupies most of the lower half of the page.

3. **Skriv namnet på en av vikingarnas gudar,
och berätta något om henne eller honom.**

4. Låtsas att du levde på vikingatiden!

Skriv ett kort brev och berätta om dig själv.

Du kan till exempel beskriva:

- Ditt namn
- Vad du gör på dagarna
- Din ålder
- Vilken religion du har
- Hur du bor
- Vilka kläder du har på dig

